



Ar biškopības nozari saistītā likumdošana Latvijā

Balvi, 22.01.2016

Armands Krauze
LBB valdes priekšsēdētājs



“Atbalsts biškopības nacionālajai
programmai” ietvaros



Latvijas Biškopības biedrība



Par bišu saimju īpašuma tiesībām, turēšanu

Civillikums

3.daļa- Lietu tiesības, 3.nodaļas – Īpašums,
2.apakšnodaļas – Īpašuma iegūšana

936., 937., 938., 939. pants

5.apakšnodaļa – Īpašuma aprobežojumi

1101.pants

<http://likumi.lv/doc.php?id=90221>





Latvijas Biškopības biedrība



Par bišu saimju īpašuma tiesībām, turēšanu

Civillikums

936. Īpašuma tiesība uz savvaļā dzīvojošām bišu saimēm pieder zemes īpašniekam, uz kura zemes saime atrodas.

937. Bišu īpašniekam ir tiesība sekot savam spietam arī uz viņam nepiederošas zemes, pie kam viņam jāatlīdzina svešas zemes īpašniekam nodarītie zaudējumi.

Spieta īpašnieks zaudē īpašuma tiesību uz aizlidojošo spietu, ja viņš tam neseko un 24 stundu laikā pēc spieta nomešanās nepieteic savas tiesības personai, kas spietu saņēmusi vai pārziņa zemi, uz kuras spiets nometies.

"Atbalsts biškopības nacionālajai
programmai" ietvaros





Latvijas Biškopības biedrība

Par bišu saimju īpašuma tiesībām, turēšanu

Civillikums

938. Ja spiets salaižas otra biškopja stropā pie tur esošām bitēm, tad spieta īpašnieks zaudē uz to savas tiesības.

939. Prasība par īpašuma tiesību uz aizlidojušu spietu noilgst mēneša laikā, skaitot no spietošanas dienas.





Latvijas Biškopības biedrība

Par bišu saimju īpašuma tiesībām, turēšanu

Civillikums

1101. Bišu saimes var novietot: uz laukiem - vismaz **piecpadsmit metrus**, bet pilsētās un ciemos - vismaz **divdesmitpiecus metrus** no satiksmes ceļiem vai kaimiņu zemes robežas, skaitot šo atstatumu no stropa vidus līdz ceļa malai vai robežai, ja drava iežogota, uz laukiem vismaz ar **divi metri**, bet pilsētās un ciemos - **divi ar pusi metru** augstu ciešu sētu vai dzīvžogu, tad bišu saimes var novietot neatkarīgi no minētiem atstatumiem.





Latvijas Biškopības biedrība

Par bišu saimju reģistrāciju

Ministru kabineta noteikumi Nr.393 (2014.gada 15.jūlijā)

"Lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas kārtība, kā arī lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtība"

<http://likumi.lv/doc.php?id=267611>

3. Īpašnieka pienākums ir reģistrēt ganāmpulku un novietni, kā arī atjaunot informāciju par izmaiņām tajā.





Latvijas Biškopības biedrība

Par bišu saimju reģistrāciju

Ministru kabineta noteikumi Nr.393 (2014.gada 15.jūlijā)

22. Trušu, kažokzvēru, mājputnu, medus bišu saimju, savvaļas dzīvnieku un akvakultūras dzīvnieku īpašnieks vai turētājs katru gadu līdz janvāra un jūlija beigām datu centram sniedz informāciju par ganāmpulku pēc stāvokļa attiecīgā gada **1. janvārī un 1. jūlijā**

Plānojam ieteikt grozījumus un nomainīt 1.janvāri uz **1.novembri** un 1.jūliju uz **1.maiju**





Latvijas Biškopības biedrība

Par bišu saimju reģistrāciju

Ministru kabineta noteikumi Nr.393 (2014.gada 15.jūlijā)

30. Ja bišu saimi pārvieto to pastāvīgās turēšanas novietnes ***vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas robežās***, īpašnieks vai turētājs datu centram var nesniegt šo noteikumu 29. punktā minēto informāciju par bišu saimes pārvietošanu.

Plānojam ieteikt grozījumus un nomainīt “vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas robežās” uz “***no 1.aprīļa līdz 30.oktobrim***”





Latvijas Biškopības biedrība



Bišu saimju un bišu māšu imports

Ministru kabineta noteikumi Nr.146 (2044.gada 18.marts)

“Veterinārās kontroles kārtība, kas jāievēro, ievedot Latvijā dzīvniekus no trešajām valstīm”

<http://likumi.lv/doc.php?id=87850>

2.1. trešās valstis — valstis, kuras nav Eiropas Savienības dalībvalstis;

Jāievēro visiem biškopjiem, kuri pasūta atdaluņus vai bišu mātes no Krievijas, Ukrainas un citām valstīm.

Noteikumi jāievēro, lai Latvijā neievazātu infekcijas un invāzijas slimības, piemēram, mazo stropa vabolīti





Latvijas Biškopības biedrība



Par bišu saimju ciltsdarbu

Ministru kabineta noteikumi Nr.402 (2011.gada 24.maijs)

"Medus bišu pārraudzības kārtība"

<http://likumi.lv/doc.php?id=230728>

(Brīvprātīga biškopju dalība bišu pārraudzībā)

1. Noteikumi nosaka medus bišu (*Apis mellifera* L.) (turpmāk – bites) pārraudzības kārtību.

2. Pārraudzību veic:

2.2. bišu saimēs, kurās bišu mātēm ir piešķirts identifikācijas numurs saskaņā ar tādas šķirnes lauksaimniecības dzīvnieku audzētāju organizācijas (turpmāk – organizācija) izstrādāto ciltsdarba programmu biškopībā (turpmāk – programma)





Latvijas Biškopības biedrība

Par bišu saimju slimību ierobežošanu *Veterinārmedicīnas likums*

<http://likumi.lv/doc.php?id=20436>

59.pants. Dzīvnieku īpašniekiem vai turētājiem ir pienākums:

1) nodrošināt dzīvnieku infekcijas slimību profilaksi un sadarbībā ar Pārtikas un veterinārā dienesta amatpersonām un praktizējošiem veterinārārstiem organizēt valsts uzraudzībā esošo dzīvnieku infekcijas slimību (izņemot epizootijas) apkarošanu saskaņā ar dzīvnieku veselības jomu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem un dzīvnieku infekcijas slimību apkarošanas programmām;

Biškopjiem ir jā rūpējas par bišu saimju veselību





Latvijas Biškopības biedrība



Par bišu saimju slimību ierobežošanu

Ministru kabineta noteikumi Nr.809 (2014.gada 23.decembrī)

<http://likumi.lv/doc.php?id=20436>

“Amerikas peru puves uzraudzības, kontroles un apkarošanas kārtība”

Darbs pie noteikumu sagatavošanas tika uzsākts pēc biškopju iniciatīvas. Biškopji vēlējās sakārtot šo jomu, lai mazinātu APP izplatību

Saskaņā ar noteikumiem, izpildot noteikumu nosacījumus, Amerikas peru puves skartās dravas īpašnieks varēs saņemt kompensāciju par slimības ierobežošanas un likvidēšanas laikā iznīcinātajām bišu saimēm!





Latvijas Biškopības biedrība

Par bišu saimju slimību ierobežošanu

Ministru kabineta noteikumi Nr.809 (2014.gada 23.decembrī)

Biškopja rīcība AAP aizdomu gadījumā

Ja rodas aizdomas par bišu saslimšanu ar Amerikas peru puvi, biteniekam jāgriežas Pārtikas veterinārā dienestā pie inspektora vai PVD pilnvarotā veterinārārsta

Amatpersonu pienākums ir pēc biškopja uzaicinājuma doties uz dravu, novērtēt aizdomīgās bišu saimes stāvokli un paņemt peru paraugu (bites vai medus no peru telpas) un noformēt un nosūtīt izmeklēšanai uz laboratoriju

!!! Ja peru puvi konstatē - valsts apmaksā vizīti, ja nekonstatē biškopim būs jāmaksā pašam !!!!



“Atbalsts biškopības nacionālajai programmai” ietvaros



Latvijas Biškopības biedrība

Par bišu saimju slimību ierobežošanu

Ministru kabineta noteikumi Nr.809 (2014.gada 23.decembrī)

Biškopja rīcība konstatējot AAP

Īpašnieks vai atbildīgā persona - izolē slimās saimes;

Pēc iespējas ātrāk, ne vēlāk kā 7 dienu laikā likvidē slimās bišu saimes, peru kāres un apkāres, tās sadedzinot un paliekas pēc tam aprokot.

Izvērtējot bišu stropa lietošanas ilgumu, novērtē vai to nepieciešams sadedzināt kopā ar pārējo inventāru vai arī to var pakļaut ļoti rūpīgai dezinfekcijai.





Latvijas Biškopības biedrība

Par bišu saimju slimību ierobežošanu

Ministru kabineta noteikumi Nr.809 (2014.gada 23.decembrī)

APP apkarošana

Pēc slimu saimju iznīcināšanas un visu AAP apkarošanas darbību veikšanas PVD inspektori noformē attiecīgos dokumentus un biškopis var vērsties Lauku atblasta dienestā un pieprasīt kompensāciju par iznīcinātām saimēm

Par katru bišu saimi 89,64 EUR vai 50% no saimju iegādes vērtības, ja ir attiecīgie pirkuma dokumenti.

Saimes vērtība pirkuma dokumentos nedrīkst pārsniegt tirgus cenu. Nepamatotas cenas norādīšana var tikt uzskatīta par valsts līdzekļu izkrāpšanas mēģinājumu





Latvijas Biškopības biedrība

Par bišu saimju slimību ierobežošanu

Ministru kabineta noteikumi Nr.127 (2012.gada 21.februārī)

<http://likumi.lv/doc.php?id=244507>

“Noteikumi par ziņojamām, reģistrējamām un valsts uzraudzībā esošām dzīvnieku infekcijas slimībām un kārtību, kādā par tām sniedzama informācija Pārtikas un veterinārajam dienestam”

Biškopjiem jāziņo par:

1. Mazā stropu vabole (*Aethina tumida*)
2. Tropilelapsoze (*Tropilaelaps*)
3. Amerikas peru puve (*Paenibacillus larvae* ssp. larva)





Latvijas Biškopības biedrība



Par bišu produktu ražošanu

1. Pārtikas aprites uzraudzības likums

<http://likumi.lv/doc.php?id=47184>

2. Ministru kabineta noteikumi Nr.251

Rīgā 2015.gada 26.maijā

**Kvalitātes, klasifikācijas un papildu
marķējuma prasības medum**

<http://likumi.lv/ta/id/274304>

3. Ministru kabineta noteikumi Nr.461

Rīgā 2014.gada 12.augustā

**Prasības pārtikas kvalitātes shēmām, to
ieviešanas, darbības, uzraudzības un kontroles
kārtība**

<http://likumi.lv/doc.php?id=268347>





Latvijas Biškopības biedrība

Par bišu produktu ražošanu

4. Likums "Par mērījumu vienotību"

<http://likumi.lv/doc.php?id=42562>

5. Ministru kabineta noteikumi Nr.147

Rīgā 2004.gada 18.martā

Veterinārās kontroles kārtība, ievēdot Latvijā produktus no trešajām valstīm

<http://likumi.lv/doc.php?id=88057>

6. Ministru kabineta noteikumi Nr.409

Rīgā 2005.gada 14.jūnijā

Pārtikas aprītē nodarbināto personu profesionālās kvalifikācijas prasības

<http://likumi.lv/doc.php?id=110745>





Latvijas Biškopības biedrība



Par bišu produktu ražošanu

7. Ministru kabineta noteikumi Nr.104

Rīgā 2010.gada 2.februārī

Pārtikas uzņēmumu atzīšanas un reģistrācijas kārtība

<http://likumi.lv/doc.php?id=205251>

8. Ministru kabineta noteikumi Nr.235

Rīgā 2003.gada 29.aprīlī

Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība

<http://likumi.lv/doc.php?id=75442>

9. Ministru kabineta noteikumi Nr.40

Rīgā 2007.gada 9.janvārī

Noteikumi par valsts metroloģiskajai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu sarakstu

<http://likumi.lv/doc.php?id=151306>





Latvijas Biškopības biedrība



Par bišu produktu ražošanu

10. Ministru kabineta noteikumi Nr.494

Rīgā 2001.gada 27.novembrī

Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas tiek pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm

<http://likumi.lv/doc.php?id=56050>

11. Ministru kabineta noteikumi Nr.618

Rīgā 2010.gada 6.jūlijā

Dezinfekcijas, dezinsekcijas un deratizācijas noteikumi

<http://likumi.lv/doc.php?id=213318>





Latvijas Biškopības biedrība



Par bišu produktu ražošanu

12. Ministru kabineta noteikumi Nr.725

Rīgā 2005.gada 20.septembrī

Noteikumi par obligātajām nekaitīguma un marķējuma prasībām uztura bagātinātājiem un uztura bagātinātāju reģistrācijas kārtību

http://likumi.lv/doc.php?id=117261&version_date=01.01.2011

!!! 12 dažādi likumi un MK noteikumi, lai ražotu biškopības produktus !!!!





Latvijas Biškopības biedrība



Bioloģiskā biškopība

**2009.gada 26.maija noteikumi Nr.485
„Bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un
kontroles kārtība”**

<http://likumi.lv/doc.php?id=193115>

**2010.gada 16.marta noteikumi Nr.251
"Noteikumi par valsts nodevu bioloģiskās
lauksaimniecības jomā”**

<http://likumi.lv/doc.php?id=206875>

**Reglamentē bioloģisko lauksaimniecību, tai
skaitā bioloģisko biškopību**





Latvijas Biškopības biedrība



Bioloģiskā biškopība

**PADOMES REGULA (EK) Nr.834/2007
(2007.gada 28.jūnijs) par bioloģisko ražošanu
un bioloģisko produktu marķēšanu un par
Regulas (EEK) Nr. 2092/91 atcelšanu**

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ>

**KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 889/2008
(2008. gada 5. septembris) ar ko paredz sīki
izstrādātus bioloģiskās ražošanas, marķēšanas
un kontroles noteikumus, lai īstenotu Padomes
Regulu (EK) Nr. 834/2007 par bioloģisko
ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu**

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV>





Latvijas Biškopības biedrība



Valsts atbalsts biškopībai

17.12.2013. MK noteikumi Nr.1524

"Noteikumi par valsts atbalstu
lauksaimniecībai"

<http://likumi.lv/doc.php?id=263434>

29.09.2015. MK noteikumi Nr. 557 "De
minimis atbalsta uzskaites un piešķiršanas
kārtība lauksaimniecības nozarē"

<http://likumi.lv/doc.php?id=277058>

Atbalstu **17.07 euro** apmērā par vienu bišu saimi nosaka piešķirtais finansējums, bet 2015. gadā pamatojoties uz nepietiekamo finanšu līdzekļu piešķirumu atbalsts biškopības nozarei tika piemērots samazinājuma koeficients **0.7744** un likme par vienu bišu saimi bija **13.22 euro**.





Latvijas Biškopības biedrība



ES atbalsta pasākumi

1.

**ES tiešie maksājumu kā visiem
lauksaimniekiem**

2.

**Lauku attīstības programmas investīciju un
agrovides pasākumi kā visiem lauksaimniekiem**





Latvijas Biškopības biedrība



Jauns ES atbalsta pasākums

Būs jauns Lauku attīstības programmas agrovides pasākums - https://www.zm.gov.lv/public/files/CMS_Static_Page_Doc/ (skatīt 369 lpp.)

Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei

Lauksaimnieks (biškopība ir lauksaimniecības nozare) var uzņemt brīvprātīgas piecu gadu saistības par atbalstam pieteikto platību, īstenojot tajā aktivitāti ”Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei” turpmākos piecus gadus, mainot ierasto lauksaimniecības praksi, saimniecībā uzsākot audzēt vai palielinot augu platības nektāra ieguvei.





Latvijas Biškopības biedrība

Jauns ES atbalsta pasākums

Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei

Aktivitātē tiek atbalstīta tādu kultūraugu audzēšana nektāra ieguvei kā (turpmāk – atbalsttiesīgie kultūraugi):

- facēlija (kultūrauga kods - 715),
- esparsete (714 [tauriņziedis - TZ]),
- amoliņš (729 [TZ]),
- griķi (160),
- ragainais vanagnadziņš (728 [TZ]);
- baltais āboliņš (724 [TZ]),
- sarkanais āboliņš (723 [TZ]),
- bastarda āboliņš (725 [TZ]);
- kultivētie nektāraugi (930);
- garšaugu un kultivēti ārstniecības augi (848)





Latvijas Biškopības biedrība

Jauns ES atbalsta pasākums

Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei

Pretendents nodrošina:

1) nodrošina, ka ik gadu tiek deklarēti vismaz trīs dažādi atbalsttiesīgie kultūraugi (iesniegumā norādīti trīs dažādi kodi), no kuriem vismaz vienā laukā tiek audzēts kāds no atbalsttiesīgajiem tauriņziežiem [TZ].

2) Atbalsttiesīgos augus audzē vismaz līdz 15.septembrim. Atbalsttiesīgos augus pēc to noziedēšanas atļauts sasmalcināt un iestrādāt augu atliekas augsnē pirms 15.septembra.

3) nodrošina vismaz vienu bišu saimi uz 0,5 hektāriem atbalsttiesīgās platības;





Latvijas Biškopības biedrība

Jauns ES atbalsta pasākums

Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei

Pretendents nodrošina:

- 4) nodrošina, ka attālums starp bišu stropu un nektāraugu lauka robežu ir līdz 200 m;
- 5) atbalsttiesīgajā platībā nelieto augu aizsardzības līdzekļus;
- 6) kārtu lauku vēsturi, kurā atzīmē visus veiktos pasākumus, lai izpildītu saistību prasības.





Latvijas Biškopības biedrība

Jauns ES atbalsta pasākums

Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei

Atbalstu var saņemt lauksaimnieks (fiziska vai juridiska persona), kurš veic lauksaimniecisko darbību.

Atbalsta saņēmējs var saņemt atbalstu, ja veic lauksaimniecisko darbību atbalsttiesīgā lauksaimniecības zemē vismaz 1 ha platībā, kuru veido lauki vismaz 0,3 ha platībā.

Uzņemas saistības turpmākos piecus gadus

Atbalsta maksājums par augu audzēšanu nektāra ieguvei: 89 EUR/ha.





Paldies par uzmanību!

krauze@strops.lv
tālr. 29591933



“Atbalsts biškopības nacionālajai
programmai” ietvaros